

به نام خدا

دکتر آزاده معماریان

دازداری پرشکی

اهمیت رازداری از دیدگاه قانونی

• تقریباً در تمام قوانین جاری کشورهای مختلف جهان، پزشکان مکلف به رازداری و حفظ اسرار بیماران خود می‌باشند.

• ماده 648 قانون مجازات اسلامی

اهمیت رازداری از نظر اخلاق پزشکی :

■ احترام به اصل آزادی و استقلال انسانی
(اتونومی) حق کنترل و مدیریت اطلاعات

■ اعتماد و اطمینان بین پزشک و بیمار

■ جلوگیری از صدمات اجتماعی و ایجاد تبعیض

آسیب‌های ناشی از نقض راز داری

صدمات اجتماعی جبران ناپذیر (انگ اجتماعی،
تبعض‌های شدید و مشکلات شدید خانوادگی مثل فسخ
نکاح و یا طلاق

سوء استفاده از اطلاعات محرمانه توسط شرکتها
بِیْمَه ، کارفرما.

مذمت و بی‌آبرویی در نزد همکاران یا خانواده.

چه مواردی را باید راز تلقی نمود

- اطلاعاتی را که خود بیمار بعنوان راز بیان می کند.

- اطلاعاتی را که پزشک در طی معالجات خود در می یابد.

- اطلاعاتی را که پزشک بطور تصادفی بدنیال حضور بر

بالین بیمار بدست می آورد.

- اطلاعاتی را که پزشک بطور غیر مستقیم در اثر تبادل آنها

در اتاقها بیمارستانها ، آسانسور... حاصل می کند.

علل شایع افشای راز بیماران :

- جالب بودن موضوع مثل وجود بیماری در یک فرد مشهور (مثل هنرپیشه سینما)
- سهل انگاری ، جدی نگرفتن اهمیت موضوع (عدم احترام به حقوق بیمار)

• لذا باید بسیار دقت شود که افراد گوناگون
نتوانند به راحتی به اطلاعات بیمار دسترسی
پیدا کنند

• پرونده‌های پزشکی بیماران با ضریب امنیتی
خیلی بالا حفظ و نگهداری شود

• راند با دانشجویان و دستیاران

● حقیقت گویی در پزشکی

● حقیقت گویی در مقابل کتمان حقیقت و عدم بیان
واقعیات مربوط به بیماری

توجیهات عدم بیان واقعیت

■ جلوگیری از صدمه به بیمار

■ عدم پذیرش اجتماعی

■ عدم تمایل بیمار

توجیهات عدم بیان واقعیت

- محدودیت دانش و فهم بیمار
- قابل درک نبودن اطلاعات پزشکی.
- تکیه بر اعتماد به پزشک

اهمیت و اثرات راستگوئی :

- ❖ اصول اخلاق عمومی (احترام به خود مختاری انسان)
- ❖ تمایل عامه مردم
- ❖ حفظ رابطه صادقانه بین پزشک و بیمار.
- ❖ نفع بیشتر حقیقت گوئی
- ❖ احتمال افشاء نامناسب حقایق

❖ اطلاع رسانی برای اخذ تصمیم آگاهانه

❖ خروج از خیالات اوهام و تردید.

❖ توانایی تصمیم گیری برای باقیمانده عمر

❖ برنامه ریزی عاقلانه مطابق با وضعیت واقعی.

❖ جبران اشتباهات واداء تکالیف.

نحوه بیان حقیقت

- با زبانی کاملاً ساده و قابل فهم

- بیان کامل و صادقانه نباید حتماً بصورت خشن و بی‌رحمانه باشد

- بصورت مختصر و موجز و در حد نیاز بیماران

افشاء راز در موارد ذیل مجاز است :

- (1) - رضایت بیمار
- (2) - منفعت بیمار
- (3) - احتمال صدمه به بیمار یا دیگران
- (4) - الزام قانونی (تولد - بیماریهای عفونی - سقط - بیماری شغلی -)
- (5) - دستور داد گاه

حفظ بیمار از خطر :

۱ - سوء رفتار با کودکان

۲ - سوء رفتار با افراد مسن

۳ - تهدیدات درون خانواده

نقض رازداری برای حفظ دیگران از خطر :

۱ - گزارش به مقامات مسئول

✓ بیماریهای عفونی

✓ رانندگان

✓ صدمات ناشی از سلاح یا اقدامات جنائی

نقض رازداری برای حفظ دیگران از خطر :

۲ - اطلاع به افراد در معرض خطر

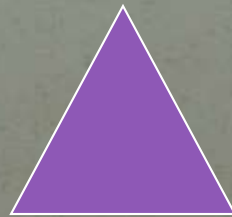
✓ بیماران روانی

✓ بیماریهای عفونی

تصمیم گیری در مورد افشاء راز

عدم افشاء = صدمه
رسانی به دیگران

افشاء راز = خطر
سلب اعتماد.

برای حفظ دیگران از خطر :

❖ باید خطر متوجه فرد سوم **جدی** باشد .

❖ باید احتمال این خطر بالا باشد .

❖ راه دیگری جز نقض رازداری برای جلوگیری از صدمه به فرد سوم وجود نداشته باشد .

❖ نقض رازداری بتواند مانع خطر شود .

❖ صدمه ناشی از نقض رازداری کم و قابل قبول باشد .

❖ افشاء راز فقط به فرد یا مقامات مسئول یا به افرادی که در معرض خطر هستند و در حداقل لازم انجام گیرد .

بهتر است

در صورتی که فرد تحت تعقیب نباشد و یا فرار
نکرده باشد قبل از افشای راز بیمار، مسئله با خود
بیمار در میان گذاشته شود و سعی شود که حمایت
و همکاری قبل از افشای راز جلب گردد و اگر هم
حمایت و همکاری جلب نشد حداقل این مسئله که
قرار است راز وی آشکار شود به اطلاع خود بیمار
برسد

مستثنیات کتمان حقایق :

- ۱ - تمایل بیمار
- ۲ - عدم ظرفیت بیمار
- ۳ - اورژانس های پزشکی

درخواست و چشم پوشی از اطلاعات

عدم بیان اطلاعات صرفاً در صورت تقاضای
بیمار

محدوده بیان اطلاعات (عوارض و...).

مشارکت دادن خویشاوندان

اطلاع از نحوه عکس العمل بیمار.

حفظ بیمار از اضطراب ناشی از بیماری.

گفتن حقیقت هنگام بروز عوارض ناگوار و خطاهای پزشکی

- کاهش خشم در تعدادی از بیماران
- جلب مشارکت و همکاری بیمار در جهت درمان مناسب
- تحکیم حس اعتماد به پزشک

بیماران اگر آسیب ببینند شکایت نمیکنند

ولی

اگر آزرده شوند شکایت می کنند

گفتن حقیقت هنگام بروز عوارض ناگوار و خطاهای پزشکی

نکته مهم :

- پذیرش خطا به معنی پذیرش انجام درمان غیر استاندارد نیست

● علیرغم بیان حقیقت پزشکی لازم نیست بیان کند که اتفاق ایجاد شده ناشی از اهمال کاری و قصور پزشکی بوده است

• منظور از تعیین روشی معین برای کسب اجازه پیش از ورود کارکنان در اتاق بیماران در بخش های بالینی :

• به منظور حفظ حریم شخصی بیماران لازم است روشی وجود داشته باشد که مشخص شود چه کسانی مجاز به ورود اتاق بیمار می باشند و از تردد های غیر ضروری همکاران غیر مرتبط جلوگیری شود

• حتی در بخش کودکان نیاز به حفظ حریم خصوصی هست

• اول به دلیل موضوع انسان است در هر سنی و جنسی

• دوم ، به دلیل حضور مادران /همراهان بیمار

- انواع خدمات تشخیصی و درمانی کارکنان پاراکلینک، بیمار بر ها و هر گونه خدماتی که به بیمار ارائه می شود باید توسط کارکنان همگن باشد مگر در موارد اورژانس .

- حضور کارکنان همگن در بخشهای زنان و زایمان و اورولوژی ضروری است

• استفاده از کارکنان همگن در پروسیجرهای خاص مانند گذاشتن سوند، shaving، سو نوگرافی های واژینال، یوروگرافی، باریتم انما، هیسترو سالپنگو گرافی، ماموگرافی الزامی است

• استفاده بیمار بر همگن و یا حضور محارم در کنار بیمار در همه انتقالهای بین بخشی و درون بخشی الزامی است

• معاینه های زنان و زایمان در موارد ضرورت انجام توسط افراد غیر هم جنس، با حضور محارم بیمار یا یک نفر از کارکنان فنی زن انجام میشود.

• حضور کارکنان فنی هم جنس یا یک نفر محارم یا معتمد بیمار بنا به درخواست بیمار در معاینات الزامی است

• در طول مدت دریافت خدمات تشخیصی،
درمانی و مراقبتی در بخشهای مختلف به
ویژه اتاق عمل، ریکاوری، بخش های ویژه،
تصویر برداری، آنژیو گرافی و هنگام
جابجایی بین بخشی پوشش بیماران حفظ
می شود

• پوشش بیمار شامل ساینز، تمیزی، آراستگی
و پوشیدگی مناسب باید امنیت روانی بیمار
را تامین نموده و حریم خصوصی وی حفظ
گردد..

• مناطقی از بدن بیمار که در مراحل درمانی نیاز به مداخله ندارند، پوشانده می ماند.

• به درخواست بیمار و خانواده آنها درخصوص افزایش حدود حریم و رعایت اعتقادات بیماران رسیدگی می شود

رضایت آگاهانه قبل از اقدامات تهاجمی:

❖ شناسایی و تدوین فهرست اقدامات تشخیصی / درمانی مشمول اخذ رضایت آگاهانه.

❖ از جمله شامل اعمالی است که مستلزم ایجاد شکاف روی پوست، یا تعبیه ی دستگاه یا وسیله یا مواد خارجی

❖ آگاهی کامل بیمار در خصوص اقدام تهاجمی که قرار است برای وی انجام شود.

❖ گذاردن سوند فولی، باز کردن راه وریدی محیطی، گذاردن لوله معده، تزریق وریدی از پروسیجرهای تهاجمی محسوب نمی شود..

❖ اخذ رضایت از بیماران جهت اقدامات حیاتی و اضطراری در وضعیت های تهدیدکننده زندگی قبل از انجام پروسیجر الزامی نیست.

ارایه اطلاعات لازم در سطح بیمارستان به بیماران :

❖ در خصوص نحوه دسترسی به تیم درمان و شرایط وامکانات بیمارستان اطلاعات لازم به نحوه تسهیل شده به بیماران ارایه می گردد

❖ در فواصل زمانی مشخص، (حداقل شش ماه) اثربخش بودن و کفایت اطلاعات ارائه شده به بیماران ارزیابی و اقدامات اصلاحی مؤثر به عمل میآید.

❖ کارکنان مختلف به تفکیک مشاغل بر اساس پوشش و کارت شناسایی برای بیماران و مراجعین قابل شناسایی هستند.

از توجه شما سپاسگزارم